

Příloha 2

STANDARDSY SERVISNÍCH A ORGANIZAČNÍCH OPATŘENÍ PRO STUDENTY SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI

UTB průběžně usiluje o přístupnost prostor, vnitřních informačních a jiných systémů, s nimiž pracuje jako s prostředky své výuky (např. systémy studijní agendy, e-learningová prostředí). Tyto systémy mají splňovat základní technické požadavky na bezbariérové prostředí. Specializované podpůrné služby jsou centrálně koordinovány celouniverzitním Centrem pro SSP a jsou poskytovány studentům se specifickými potřebami.

Pro činnosti, pro něž není UTB schopna garantovat personální, technické nebo organizační zázemí či servis, zprostředkovává zpravidla potřebné služby třetí strana.

Základní charakteristika jednotlivých služeb:

(1) Podmínky technického a technologického zázemí

Podmínky ke studiu, prověřování a hodnocení výsledků studia z hlediska technického a technologického zázemí charakterizují především:

- a) bezbariérové prostory, zejména technická opatření, která umožňují překonávat fyzické bariéry bez improvizovaných jednorázových řešení (např. šikmá rampa, výtah potřebných rozměrů, orientační prvky, blízkost bezbariérových toalet);
- b) technické a technologické vybavení (např. kompenzační pomůcky, informační technologie) pro zabezpečení standardních služeb garantovaných VŠ (zejména pro zpracování studijní literatury např. skenery, OCR technologie neboli optické rozpoznávání znaků pro digitalizaci textů, tiskárny).

(2) Zpracování studijní literatury

Zpracování neboli adaptace studijní literatury představuje souhrn technických opatření a postupů, jejichž výsledkem je studijní literatura v přístupném formátu přístupném zohledňujícím standardní pracovní metody a technické a smyslové možnosti studentů se SP.

Zpracování studijní literatury provádí zaměstnanci UTB, kteří jsou proškolení v rámci kurzů akreditovaných k tomuto účelu MŠMT.

Službu zpřístupnění studijní literatury zprostředkovává Centrum pro SSP ve spolupráci s Knihovnou UTB, případně s vyučujícím předmětu a externími subjekty. S ohledem na druh specifických potřeb studenta se SP jsou zpracovávány následující formáty výstupů:

- a) Studenti se zrakovým postižením:
  - digitalizovaný dokument (editovatelný elektronický dokument, needitovatelný elektronický dokument, hmatový dokument nebo elektronický audiální dokument);
- b) Studenti se sluchovým postižením:
  - videodokument nebo elektronický editovatelný dokument, v němž je zpřehledněna a případně zvýrazněna struktura dokumentu;
- c) Studenti s pohybovým postižením:
  - elektronický editovatelný dokument, příp. elektronický needitovatelný dokument;
- d) Studenti se specifickými poruchami učení:

- elektronický editovatelný dokument, v němž je zpřehledněna a případně zvýrazněna struktura dokumentu, případně do něj takové zásahy může provádět student.

(3) Asistenční služba

V širším smyslu se asistenční službou rozumí koordinovaný komplex prováděných aktivit, jejichž cílem je zpřístupnit vysokoškolské studium studentům se SP. Asistenční služby jsou poskytovány v případě, že není možné využít adaptivních technologií, které by umožnily samostatnou participaci studenta se SP v daném studijním předmětu. Asistent poskytuje pouze nezbytně nutnou míru podpory a musí respektovat zásady rovného přístupu ke studiu. Využití služby nesmí studenta se SP jakkoli zvýhodňovat ve srovnání s intaktními studenty, zkracovat jeho studijní výsledky nebo kompetence pro praktické uplatnění. Personální zajištění je zprostředkováno skrze poskytovatele servisních a asistenčních služeb, což jsou studenti, dobrovolníci, či zaměstnanci UTB.

Studenti Fakulty humanitních studií mohou po dohodě s garantem praxí poskytovat příslušné asistenční služby v rámci odborné praxe. Tato praxe je evidována pověřeným zaměstnancem Centra pro SSP, a po výkonu předána na příslušný ústav.

a) Osobní asistence

Opatření kompenzující fyzické omezení studenta se SP při sebeobsluze a dalších fyzických aktivitách souvisejících se studiem nebo s činnostmi, které jsou součástí vzdělávacího programu, včetně ubytování a stravování v zařízeních, jejichž zřizovatelem je UTB nebo je student fakticky nucen využít při akcích organizovaných mimo sídlo UTB. Uskutečňuje se v přímém kontaktu s osobou, jíž je poskytována asistence, a podle jejích přímých pokynů. Je poskytována v případech, kdy objektivně není možné využít technologie, která by učinila studenta se SP na této asistenci nezávislou.

Zahrnuje především průvodcovské služby, manipulaci s osobními předměty a sebeobsluhu, služby administrativního charakteru, tzn. práci s písemnými materiály, redakční služby.

b) Studijní asistence

Opatření kompenzující omezení studenta se SP během výuky, při práci se studijními materiály nebo při výzkumu a při práci s technologiemi nutnými k plnění studijních úkolů. Je určována pedagogickým záměrem toho, kdo je zodpovědný za danou výuku, výzkum nebo za plnění daných úkolů, a se zřetelem k technickým, fyzickým a komunikačním možnostem toho, jemuž je asistence poskytována. Uskutečňuje se v přímém kontaktu studenta se SP se studijním asistentem.

Zahrnuje především nácvik specifických dovedností; zprostředkování skutečností přístupných během výuky výhradně zrakem (pro studenty se zrakovým postižením); technickou pomoc při orientaci v neznámém dokumentu s netriviální strukturou (pro studenty se zrakovým a sluchovým postižením a se SPU v jazykové oblasti); pomoc při fyzické manipulaci se stroji, přístroji a laboratorními vzorky (pro studenty se zrakovým a pohybovým postižením); asistence při sportovních aktivitách v rámci výuky (pro studenty se zrakovým, sluchovým a pohybovým postižením).

(4) Zapisovatelský servis

Opatření kompenzující fyzická omezení při písemném záznamu mluveného projevu v případě studentů s pohybovým postižením, smyslová omezení v případě studentů se sluchovým postižením, případně jiná omezení u studentů se SPU.

Jeho výstupem je obsahový zápis (jako forma studijních poznámek).

(5) Přepisovatelský servis

Opatření kompenzující smyslová omezení studentů se sluchovým postižením, zejména uživatelů mluveného jazyka. Jeho podstatou je simultánní přepis (jako způsob vizualizace mluveného projevu) zprostředkující komunikaci mezi slyšícími uživateli mluveného jazyka a sluchově postiženými uživateli mluveného jazyka.

(6) Tlumočnický servis

Tlumočnický servis zprostředkovává komunikaci mezi mluvčími znakového a mluvčími mluveného jazyka prostřednictvím tlumočnicka znakového jazyka.

(7) Individuální výuka

Individuální výuku lze chápat jako intervenční opatření, jímž se v odůvodněných případech zajišťuje smyslová nebo fyzická přístupnost přímé výuky studentům se SP. Individuální výuka není určena ke kompenzaci nedostatečné připravenosti z nižších stupňů vzdělávání, ani k nahrazování klasické formy výuky. Slouží pouze jako doplněk běžného studijního režimu, jehož účelem je vyrovnání studijních podmínek. Individuální výuka má převážně formu individuální konzultace s vyučujícím, jde o výuku poskytovanou samostatně jedinému studentovi se SP.

(7) Návik studijních a pracovních strategií

Služba určená studentům se SP v případě edukačních problémů, navazuje na základní specifické dovednosti studenta, které jsou definované jako minimální kompetence (Příloha 1 Směrnice rektora týkající se podpory uchazečů a studentů se specifickými potřebami na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně).